

# OBSAH

|                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------|-----------|
| Úvodem .....                                                     | 11        |
| <b>RŮSTOVÁ VÝKONNOST A STABILITA .....</b>                       | <b>15</b> |
| <b>Analytická část</b>                                           |           |
| <b>1. Růst a nabídková strana ekonomiky .....</b>                | <b>19</b> |
| 1.1 Mezinárodní ekonomické prostředí .....                       | 19        |
| Ekonomická výkonnost .....                                       | 19        |
| Zhoršení na trhu práce .....                                     | 21        |
| Snižující se míra inflace .....                                  | 21        |
| Prudce rostoucí deficit veřejných financí .....                  | 21        |
| Propad světového obchodu a snižující se vnější nerovnováha ..... | 21        |
| Výzvy pro hospodářskou politiku .....                            | 22        |
| Vývoj ekonomiky USA .....                                        | 23        |
| Evropská unie .....                                              | 23        |
| Nové členské země EU .....                                       | 24        |
| 1.2 Růstová výkonnost české ekonomiky .....                      | 25        |
| Alternativní ukazatele ekonomické výkonnosti .....               | 27        |
| 1.3 Strukturální změny .....                                     | 29        |
| 1.4 Zdroje ekonomického růstu .....                              | 30        |
| Faktor práce .....                                               | 30        |
| Faktor kapitálu .....                                            | 34        |
| Souhrnná produktivita faktorů .....                              | 35        |
| <b>2. Poptávka a makroekonomická rovnováha .....</b>             | <b>37</b> |
| 2.1 Vývoj poptávky a její vliv na růst HDP .....                 | 37        |
| Vliv poptávky na růst HDP .....                                  | 38        |
| 2.2 Spotřeba domácnosti (soukromá spotřeba) .....                | 38        |
| 2.3 Tvorba hrubého kapitálu .....                                | 39        |
| Míra investic .....                                              | 39        |
| Růst investic .....                                              | 40        |
| Věcná a odvětvová struktura investic .....                       | 40        |
| 2.4 Makroekonomická rovnováha .....                              | 40        |
| Vztah nabídky a poptávky .....                                   | 40        |
| Vztah úspor a investic .....                                     | 41        |
| Nefinanční podniky .....                                         | 42        |
| Vládní sektor .....                                              | 43        |
| Domácnosti .....                                                 | 44        |
| 2.5 Běžný účet platební bilance .....                            | 45        |
| <b>3. Reálná a nominální konvergence .....</b>                   | <b>48</b> |
| 3.1 Vývoj mezinárodní ekonomické pozice .....                    | 48        |
| Návrat na výchozí pozici a konvergenční tendence ČR .....        | 49        |
| Vliv recese na reálnou konvergenci a zaměstnanost .....          | 49        |
| 3.2 Faktory konvergence a alternativní ukazatele .....           | 50        |
| Reálný důchod vs. HDP .....                                      | 51        |
| Domácí produkt vs. národní důchod .....                          | 52        |
| 3.3 Cenová a mzdová konvergence .....                            | 54        |
| Transmisní kanály cenové konvergence .....                       | 55        |
| Dekompozice na vliv změn kurzu a inflace .....                   | 57        |
| Mzdová konvergence .....                                         | 57        |
| 3.4 Teoretický pohled na nominální konvergenci .....             | 58        |
| Srovnání s Německem – strukturální pohled .....                  | 61        |
| 3.5 Recese a přijetí Eura .....                                  | 63        |
| <b>4. Závěr .....</b>                                            | <b>64</b> |
| <b>Statistická část</b>                                          |           |
| <b>Růstová výkonnost .....</b>                                   | <b>73</b> |
| Hrubý domácí produkt .....                                       | 73        |
| HDP na obyvatele v paritě kupní síly .....                       | 74        |
| HDP v PPS na pracovníka a odpracovanou hodinu .....              | 75        |
| Produktivita práce .....                                         | 76        |
| <b>Práce, mzdy a ceny .....</b>                                  | <b>77</b> |
| Míra zaměstnanosti .....                                         | 77        |
| Míra nezaměstnanosti .....                                       | 78        |
| Dlouhodobá míra nezaměstnanosti .....                            | 79        |
| Nominální a reálné mzdové náklady .....                          | 80        |
| Index spotřebitelských cen .....                                 | 81        |

|                                                   |               |
|---------------------------------------------------|---------------|
| Index cenové úrovně .....                         | 82            |
| Jednotkové pracovní náklady .....                 | 83            |
| <b>Poptávka a stabilita .....</b>                 | <b>84</b>     |
| Soukromá spotřeba .....                           | 84            |
| Míra investic .....                               | 85            |
| Míra úspor .....                                  | 86            |
| Dlouhodobé úrokové sazby .....                    | 87            |
| Bilance rozpočtů vládních institucí .....         | 88            |
| Vládní dluh .....                                 | 89            |
| <b>Vnější vztahy .....</b>                        | <b>90</b>     |
| Vývoz a dovoz zboží a služeb .....                | 90            |
| Přímé zahraniční investice .....                  | 91            |
| Směnné relace zboží a služeb .....                | 92            |
| Reálný efektivní měnový kurz .....                | 93            |
| <br><b>INSTITUCIONÁLNÍ KVALITA .....</b>          | <br><b>95</b> |
| <b>Analytická část</b>                            |               |
| <b>1. Hodnocení institucionální kvality .....</b> | <b>99</b>     |
| 1.1 Expanze měkkých dat .....                     | 100           |
| <b>2. Kvalita života .....</b>                    | <b>102</b>    |
| 2.1 Index lidského rozvoje .....                  | 102           |
| Metodika .....                                    | 102           |
| Analýza .....                                     | 102           |
| 2.2 Index demokracie .....                        | 104           |
| Metodika .....                                    | 104           |
| Analýza .....                                     | 104           |
| 2.3 Index šťastné planety .....                   | 106           |
| Metodika .....                                    | 106           |
| Analýza .....                                     | 106           |
| 2.4 Index kvality života .....                    | 107           |
| Metodika .....                                    | 107           |
| Analýza .....                                     | 107           |
| 2.5 Indexy ekonomické svobody .....               | 108           |
| 2.5.1 Fraser Institute .....                      | 108           |
| Metodika .....                                    | 108           |
| Analýza .....                                     | 109           |
| 2.5.2 Freedom House .....                         | 110           |
| Metodika .....                                    | 110           |
| Analýza .....                                     | 110           |
| 2.5.3 Heritage Foundation .....                   | 111           |
| Metodika .....                                    | 111           |
| Analýza .....                                     | 111           |
| <b>3. Kvalita správy .....</b>                    | <b>113</b>    |
| 3.1 Index vnímání korupce .....                   | 113           |
| Metodika .....                                    | 113           |
| Analýza .....                                     | 113           |
| 3.2 Globální barometr korupce .....               | 114           |
| Metodika .....                                    | 114           |
| Analýza .....                                     | 114           |
| 3.3 Index neprůhlednosti .....                    | 115           |
| Metodika .....                                    | 115           |
| Analýza .....                                     | 115           |
| 3.4 Kvalita veřejné správy .....                  | 115           |
| Metodika .....                                    | 115           |
| Analýza .....                                     | 116           |
| 3.5 Index regulační kvality CES .....             | 118           |
| Metodika .....                                    | 118           |
| Analýza .....                                     | 118           |
| <b>4. Podmínky podnikání .....</b>                | <b>120</b>    |
| 4.1 Doing Business Index .....                    | 120           |
| Metodika .....                                    | 120           |
| Analýza .....                                     | 120           |
| 4.2 Zahájení a ukončení podnikání .....           | 122           |
| Metodika .....                                    | 122           |

|                                                       |            |
|-------------------------------------------------------|------------|
| Analýza .....                                         | 122        |
| 4.3 Zaměstnávání, zdanění, zahraniční obchod .....    | 122        |
| Metodika .....                                        | 122        |
| Analýza .....                                         | 123        |
| 4.4 Smlouvy, ochrana investic, přístup k úvěrům ..... | 123        |
| Metodika .....                                        | 123        |
| Analýza .....                                         | 124        |
| 4.5 Kvalita podnikové správy .....                    | 124        |
| Metodika .....                                        | 124        |
| Analýza .....                                         | 124        |
| 4.6 Efektivnost produktových trhů .....               | 124        |
| Metodika .....                                        | 124        |
| Analýza .....                                         | 125        |
| 4.7 Efektivnost finančních trhů .....                 | 125        |
| Metodika .....                                        | 125        |
| Analýza .....                                         | 125        |
| 4.8 Efektivnost trhu práce .....                      | 125        |
| Metodika .....                                        | 125        |
| Analýza .....                                         | 126        |
| <b>5. Závěr.....</b>                                  | <b>127</b> |

## Statistická část

|                                                      |     |
|------------------------------------------------------|-----|
| Index lidského rozvoje .....                         | 131 |
| Index demokracie .....                               | 132 |
| Index šťastné planety .....                          | 133 |
| Index kvality života .....                           | 134 |
| Index ekonomické svobody – Fraser Institute .....    | 135 |
| Index ekonomické svobody – Freedom House .....       | 136 |
| Index ekonomické svobody – Heritage Foundation ..... | 137 |
| Index vnímání korupce .....                          | 139 |
| Globální barometr korupce .....                      | 140 |
| Index neprůhlednosti .....                           | 141 |
| Kvalita veřejné správy .....                         | 142 |
| Kvalita veřejných institucí .....                    | 143 |
| Index regulační kvality CES .....                    | 144 |
| Zahájení a ukončení podnikání .....                  | 146 |
| Zaměstnávání, zdanění, zahraniční obchod .....       | 147 |
| Smlouvy, ochrana investic, přístup k úvěrům .....    | 148 |
| Kvalita podnikové správy .....                       | 149 |
| Efektivnost produktových trhů .....                  | 150 |
| Efektivnost finančních trhů .....                    | 151 |
| Efektivnost trhu práce .....                         | 152 |

## STRUKTURÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOST ..... 153

### Analytická část

|                                                       |            |
|-------------------------------------------------------|------------|
| <b>1. Odvětvová konkurenceschopnost.....</b>          | <b>157</b> |
| 1.1 Strukturální dopady hospodářské recese .....      | 157        |
| Reálná výkonnost odvětví .....                        | 157        |
| Vývoj produkčních cen .....                           | 158        |
| Vývoj zaměstnanosti a produktivity práce .....        | 159        |
| 1.2 Meziodvětvové srovnání .....                      | 159        |
| Souhrnný indikátor konkurenceschopnosti odvětví ..... | 159        |
| Ekonomická pozice a výkonnost .....                   | 161        |
| Internacionalizace .....                              | 162        |
| Kvalitativní faktory .....                            | 163        |
| 1.3 Globalizace ekonomických aktivit .....            | 163        |
| Trendy v globálním ekonomickém prostředí .....        | 164        |
| Otevřenost české ekonomiky .....                      | 165        |
| Zahraniční obchod ČR .....                            | 166        |
| Přímé zahraniční investice .....                      | 167        |
| <b>2. Regionální konkurenceschopnost .....</b>        | <b>169</b> |
| 2.1 Hlavní město Praha .....                          | 170        |
| Ekonomická pozice a výkonnost .....                   | 170        |
| Kvalita života obyvatelstva .....                     | 171        |
| Strukturální charakteristiky .....                    | 171        |
| Inovační výkonnost a konkurenceschopnost .....        | 173        |
| Znalostní náročnost ekonomických aktivit .....        | 173        |
| Přímé zahraniční investice .....                      | 173        |

|     |                                                |     |
|-----|------------------------------------------------|-----|
|     | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 173 |
|     | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 174 |
| 2.2 | Středočeský kraj .....                         | 175 |
|     | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 175 |
|     | Kvalita života obyvatelstva .....              | 176 |
|     | Strukturální charakteristiky .....             | 176 |
|     | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 177 |
|     | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 177 |
|     | Přímé zahraniční investice .....               | 177 |
|     | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 178 |
|     | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 178 |
| 2.3 | Jihočeský kraj .....                           | 179 |
|     | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 179 |
|     | Kvalita života obyvatelstva .....              | 180 |
|     | Strukturální charakteristiky .....             | 180 |
|     | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 181 |
|     | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 181 |
|     | Přímé zahraniční investice .....               | 181 |
|     | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 181 |
|     | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 182 |
| 2.4 | Plzeňský kraj .....                            | 183 |
|     | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 183 |
|     | Kvalita života obyvatelstva .....              | 184 |
|     | Strukturální charakteristiky .....             | 184 |
|     | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 185 |
|     | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 185 |
|     | Přímé zahraniční investice .....               | 185 |
|     | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 186 |
|     | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 186 |
| 2.5 | Karlovarský kraj .....                         | 187 |
|     | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 187 |
|     | Kvalita života obyvatelstva .....              | 188 |
|     | Strukturální charakteristiky .....             | 188 |
|     | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 189 |
|     | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 189 |
|     | Přímé zahraniční investice .....               | 189 |
|     | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 190 |
|     | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 190 |
| 2.6 | Ústecký kraj .....                             | 191 |
|     | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 191 |
|     | Kvalita života obyvatelstva .....              | 192 |
|     | Strukturální charakteristiky .....             | 192 |
|     | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 193 |
|     | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 193 |
|     | Přímé zahraniční investice .....               | 193 |
|     | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 194 |
|     | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 194 |
| 2.7 | Liberecký kraj .....                           | 195 |
|     | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 195 |
|     | Kvalita života obyvatelstva .....              | 196 |
|     | Strukturální charakteristiky .....             | 196 |
|     | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 197 |
|     | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 197 |
|     | Přímé zahraniční investice .....               | 197 |
|     | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 198 |
|     | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 198 |
| 2.8 | Královéhradecký kraj .....                     | 199 |
|     | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 199 |
|     | Kvalita života obyvatelstva .....              | 200 |
|     | Strukturální charakteristiky .....             | 200 |
|     | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 201 |
|     | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 201 |
|     | Přímé zahraniční investice .....               | 201 |
|     | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 201 |
|     | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 202 |

|      |                                                |     |
|------|------------------------------------------------|-----|
| 2.9  | Pardubický kraj .....                          | 203 |
|      | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 203 |
|      | Kvalita života obyvatelstva .....              | 204 |
|      | Strukturální charakteristiky .....             | 204 |
|      | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 205 |
|      | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 205 |
|      | Přímé zahraniční investice .....               | 206 |
|      | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 206 |
|      | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 206 |
| 2.10 | Kraj Vysočina .....                            | 207 |
|      | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 207 |
|      | Kvalita života obyvatelstva .....              | 208 |
|      | Strukturální charakteristiky .....             | 208 |
|      | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 209 |
|      | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 209 |
|      | Přímé zahraniční investice .....               | 209 |
|      | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 210 |
|      | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 210 |
| 2.11 | Jihomoravský kraj .....                        | 211 |
|      | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 211 |
|      | Kvalita života obyvatelstva .....              | 212 |
|      | Strukturální charakteristiky .....             | 212 |
|      | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 213 |
|      | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 213 |
|      | Přímé zahraniční investice .....               | 213 |
|      | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 214 |
|      | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 214 |
| 2.12 | Olomoucký kraj .....                           | 215 |
|      | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 215 |
|      | Kvalita života obyvatelstva .....              | 216 |
|      | Strukturální charakteristiky .....             | 216 |
|      | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 217 |
|      | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 217 |
|      | Přímé zahraniční investice .....               | 218 |
|      | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 218 |
|      | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 218 |
| 2.13 | Zlínský kraj .....                             | 219 |
|      | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 219 |
|      | Kvalita života obyvatelstva .....              | 220 |
|      | Strukturální charakteristiky .....             | 220 |
|      | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 221 |
|      | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 221 |
|      | Přímé zahraniční investice .....               | 221 |
|      | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 222 |
|      | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 222 |
| 2.14 | Moravskoslezský kraj .....                     | 223 |
|      | Ekonomická pozice a výkonnost .....            | 223 |
|      | Kvalita života obyvatelstva .....              | 224 |
|      | Strukturální charakteristiky .....             | 224 |
|      | Inovační výkonnost a konkurenceschopnost ..... | 225 |
|      | Znalostní náročnost ekonomických aktivit ..... | 225 |
|      | Přímé zahraniční investice .....               | 225 |
|      | Výzkumné a inovační aktivity .....             | 226 |
|      | Příklady inovačních aktivit a projektů .....   | 226 |
| 3.   | Závěr .....                                    | 227 |

## Statistická část

|                                                                                                 |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Odvětvová konkurenceschopnost .....</b>                                                      | <b>233</b> |
| Pořadí odvětví podle dílčích ukazatelů souhrnného indikátoru konkurenceschopnosti odvětví ..... | 234        |
| Produktivita práce .....                                                                        | 235        |
| Podíl hrubé přidané hodnoty na produkci .....                                                   | 236        |
| Vývozní výkonnost .....                                                                         | 236        |
| Pronikání dovozu .....                                                                          | 237        |
| Podíl vývozu a dovozu .....                                                                     | 237        |
| Intraodvětvový obchod .....                                                                     | 238        |
| Dynamika zaměstnanosti .....                                                                    | 238        |
| Úroveň jednotkových pracovních nákladů .....                                                    | 239        |

|                                                                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Dynamika jednotkových pracovních nákladů .....                                                              | 239        |
| Podíl více kvalifikovaných zaměstnanců .....                                                                | 240        |
| Podíl výdajů na výzkum a vývoj na hrubé přidané hodnotě .....                                               | 240        |
| Podíl výzkumných pracovníků na zaměstnanosti .....                                                          | 241        |
| Podíl stavu přímých zahraničních investic na stavu čistého fixního kapitálu .....                           | 241        |
| Kapitálový koeficient .....                                                                                 | 242        |
| Deflátor produkce .....                                                                                     | 242        |
| Podíl na hrubé přidané hodnotě .....                                                                        | 243        |
| Podíl na zaměstnanosti .....                                                                                | 244        |
| Produktivita práce .....                                                                                    | 245        |
| Tvorba hrubého fixního kapitálu v % HPH .....                                                               | 246        |
| Mzdy a platy v % HPH .....                                                                                  | 247        |
| Podíl hrubé přidané hodnoty na produkci .....                                                               | 248        |
| <b>Regionální konkurenceschopnost .....</b>                                                                 | <b>249</b> |
| Pořadí krajů podle jednotlivých ukazatelů konkurenční schopnosti v roce 2008 – souhrnný indikátor .....     | 250        |
| Podíly krajů ČR na celkových úhrnech ukazatelů ekonomické a inovační konkurenceschopnosti v roce 2008 ..... | 250        |
| Vývoj regionálního HDP ve stálých cenách .....                                                              | 251        |
| Regionální HDP na obyvatele .....                                                                           | 251        |
| Produktivita práce .....                                                                                    | 252        |
| Míra registrované nezaměstnanosti .....                                                                     | 252        |
| Podíl dlouhodobě nezaměstnaných – uchazečů dle než 1 rok v evidenci .....                                   | 252        |
| Tvorba hrubého fixního kapitálu v % HDP .....                                                               | 253        |
| Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele .....                                                        | 253        |
| Stav přímých zahraničních investic .....                                                                    | 253        |
| Technologicky náročná odvětví .....                                                                         | 254        |
| Výdaje a zaměstnanost ve výzkumu a vývoji .....                                                             | 254        |
| Podíl pracovní síly s vysokoškolským vzděláním .....                                                        | 254        |
| Podíl pracovní síly podle klasifikace zaměstnání .....                                                      | 255        |
| Počet podnikatelů .....                                                                                     | 255        |
| Podíl žen v procentech zaměstnaných pracovních sil .....                                                    | 255        |
| Přírůstek obyvatelstva stěhováním .....                                                                     | 256        |
| Podíl cizinců na obyvatelstvu v krajích .....                                                               | 256        |
| Střední délka života obyvatelstva .....                                                                     | 256        |
| Počet obyvatel starších 65 let a pracovní neschopnost .....                                                 | 257        |
| Kriminalita celkem – počet zjištěných trestných činů .....                                                  | 257        |
| Měrné emise oxidu siřičitého .....                                                                          | 257        |
| <b>INOVACNÍ VÝKONNOST .....</b>                                                                             | <b>259</b> |
| <b>Analytická část</b>                                                                                      |            |
| <b>1. Národní inovační systém – zdroje, instituce, efekty .....</b>                                         | <b>263</b> |
| 1.1 Institucionální rámec NIS .....                                                                         | 263        |
| 1.2 Lisabonská strategie .....                                                                              | 265        |
| 1.3 Koncepce EIA v kontextu diskusí o ERA .....                                                             | 266        |
| 1.4 Rámcové podmínky institucionálních změn NIS .....                                                       | 267        |
| 1.5 Metodologie institucionální analýzy NIS .....                                                           | 267        |
| <b>2. Zdroje ve výzkumu a vývoji – základní ukazatelé .....</b>                                             | <b>270</b> |
| 2.1 Zdroje výzkumu a vývoje ve finančním vyjádření .....                                                    | 270        |
| 2.2 Pracovníci ve výzkumu a vývoji .....                                                                    | 270        |
| 2.2.1 Struktura a dynamika pracovníků ve výzkumu a vývoji .....                                             | 271        |
| 2.2.2 Problémy reprodukce vědeckých pracovníků .....                                                        | 273        |
| 2.3 Struktura zdrojů výzkumu a vývoje .....                                                                 | 274        |
| 2.3.1 Sektorová struktura výzkumu a vývoje .....                                                            | 275        |
| 2.3.2 Podnikatelský sektor výzkumu a vývoje .....                                                           | 276        |
| 2.4 Vládní podpora výzkumu a vývoje .....                                                                   | 278        |
| 2.5 Výkonnost národních systémů výzkumu a vývoje .....                                                      | 280        |
| 2.6 Bankovní sektor a národní systém výzkumu a vývoje .....                                                 | 282        |
| <b>3. Inovační výkonnost podniků .....</b>                                                                  | <b>283</b> |
| 3.1 Inovace v pojetí statistických šetření .....                                                            | 283        |
| 3.2 Typy inovací .....                                                                                      | 283        |
| 3.3 Kontext inovační výkonnosti podniků v ČR .....                                                          | 284        |
| 3.4 Překážky inovací .....                                                                                  | 288        |
| 3.5 Informační toky, spolupráce inovačních aktérů a veřejná podpora inovujících firem .....                 | 288        |
| <b>4. Inovační systém ČR v regionálním kontextu .....</b>                                                   | <b>290</b> |
| 4.1 Teorie učících se regionů .....                                                                         | 290        |
| 4.2 Výzkum a vývoj ČR v regionálním kontextu .....                                                          | 291        |
| 4.3 Pracovníci ve výzkumu a vývoji .....                                                                    | 292        |
| 4.4 Patenty – ukazatel výkonnosti výzkumu a vývoje .....                                                    | 292        |

|                                                                                |            |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 4.5 Inovační výkonnost podniků v regionálním kontextu .....                    | 293        |
| 4.6 Institucionální rámec podpory inovací v regionech .....                    | 294        |
| 4.7 Regionální inovační strategie .....                                        | 295        |
| Příklad úspěšné realizace inovační strategie v praxi .....                     | 296        |
| 4.8 Regionální infrastruktura pro podporu inovací v regionech ČR .....         | 297        |
| <b>5. Inovační systém ČR a globalizační procesy .....</b>                      | <b>300</b> |
| 5.1 Zahraniční zdroje a aktéři národního systému výzkumu a vývoje .....        | 300        |
| 5.2 Postavení firem se zahraniční účastí v segmentu inovujících firem ČR ..... | 302        |
| <b>6. Informační systémy a technologie .....</b>                               | <b>304</b> |
| 6.1 Aktuální ekonomická situace a ICT .....                                    | 304        |
| Celkové vlivy krize na ICT .....                                               | 304        |
| Hloubka a rozsah současného poklesu v sektoru ICT .....                        | 304        |
| Srovnatelnost současné situace s recesí v letech 2001–2002 .....               | 305        |
| Porovnání výkonnosti s ostatními skupinami zboží .....                         | 305        |
| Celkové hodnocení a význam ekonomických stimulů – „balíčků“ .....              | 305        |
| 6.2 Dopady krize na vybrané oblasti ICT .....                                  | 305        |
| Dopady krize na služby informatiky .....                                       | 305        |
| Dopady na software .....                                                       | 305        |
| Výhled další orientace informatiky .....                                       | 305        |
| Výsledky šetření vlivu krize na ICT v ČR .....                                 | 306        |
| 6.3 Aktuální pohled na plnění programu EU v oblasti ICT i2010 .....            | 306        |
| Užití a přínosy ICT pro jednotlivce .....                                      | 307        |
| Užití ICT v podnicích .....                                                    | 307        |
| 6.4 i2010+ .....                                                               | 309        |
| 6.5 Podniková informatika .....                                                | 309        |
| Vztah informatiky a podnikového řízení .....                                   | 310        |
| Efekty podnikové informatiky .....                                             | 310        |
| 6.6 Inovace a rozvoj podnikové informatiky .....                               | 312        |
| 6.7 Trh ICT, produkty a služby .....                                           | 314        |
| Služby ASP a SaaS .....                                                        | 314        |
| Analytické aplikace .....                                                      | 316        |
| Řízení podnikového obsahu .....                                                | 318        |
| <b>7. Závěr .....</b>                                                          | <b>321</b> |

## Statistická část

|                                                                                                                |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Výzkum a vývoj a inovující podniky .....</b>                                                                | <b>329</b> |
| Struktura výdajů na výzkum a vývoj podle sektoru financování a provádění .....                                 | 329        |
| Výdaje na výzkum a vývoj v jednotlivých sektorech podle zdroje jejich financování v ČR (v tis. Kč b. c.) ..... | 330        |
| Výdaje na výzkum a vývoj podle zdrojů jejich financování a sektorů jejich užití (v tis. Kč b. c.) .....        | 331        |
| Podniky zavádějící inovace podle typu v ČR .....                                                               | 332        |
| Inovační aktivity podniků v ČR .....                                                                           | 333        |
| Výdaje na inovace a inovační intenzita v ČR .....                                                              | 334        |
| Tržby z inovovaných produktů v % tržeb inovujících podniků v ČR .....                                          | 335        |
| Výsledky inovačních aktivit označené za významné pro podnik v ČR .....                                         | 336        |
| Výsledky inovačních aktivit označené inovačními podniky za významné .....                                      | 337        |
| Omezující faktor inovací označený jako vysoce významný – inovující a neinovující podniky v ČR .....            | 337        |
| <b>Užití a přínosy informačních a komunikačních technologií pro jednotlivce .....</b>                          | <b>338</b> |
| Jednotlivci pravidelně využívající internet .....                                                              | 338        |
| Nákupy na internetu realizované jednotlivci .....                                                              | 338        |
| <b>Užití a přínosy informačních a komunikačních technologií pro podniky .....</b>                              | <b>339</b> |
| Integrace vnitřních podnikových procesů .....                                                                  | 339        |
| Podíl obrátu podniků z e-commerce .....                                                                        | 339        |
| Podniky nakupující na internetu nebo na sítích mimo internet .....                                             | 339        |
| <b>Užití informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě .....</b>                                  | <b>340</b> |
| Disponibilita e-governmentu .....                                                                              | 340        |
| Užití e-governmentu jednotlivci .....                                                                          | 340        |
| Užití e-governmentu podniky .....                                                                              | 340        |

## KVALITA LIDSKÝCH ZDROJŮ ..... 341

### Analytická část

|                                                                                       |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>1. Příprava lidských zdrojů pro kvalifikačně náročné profese .....</b>             | <b>345</b> |
| 1.1 Studenti a absolventi technických a přírodovědných oborů .....                    | 345        |
| Studenti přírodovědných a technických studijních oborů terciárního vzdělávání .....   | 345        |
| Absolventi přírodovědných a technických studijních oborů terciárního vzdělávání ..... | 349        |

|                                                                                                                                                  |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Přechod absolventů přírodovědných a technických oborů na trh práce .....                                                                         | 354        |
| 1.2 Požadavky na znalosti a dovednosti absolventů přírodovědných a technických oborů .....                                                       | 355        |
| Požadavky zaměstnavatelů: znalosti a dovednosti absolventů zastávajících profese založené na technickém a přírodovědném vzdělání .....           | 355        |
| Hodnocení ze strany zaměstnavatelů: znalosti a dovednosti absolventů zastávajících profese založené na technickém a přírodovědném vzdělání ..... | 357        |
| Hodnocení ze strany absolventů: znalosti a dovednosti absolventů přírodovědných a technických oborů .....                                        | 357        |
| Hodnocení znalostí a dovedností absolventů v evropských souvislostech .....                                                                      | 361        |
| <b>2. Další vzdělávání a informační společnost .....</b>                                                                                         | <b>362</b> |
| 2.1 Další vzdělávání .....                                                                                                                       | 362        |
| Charakteristiky dalšího vzdělávání v ČR a EU .....                                                                                               | 362        |
| 2.2 Vliv rozvoje informační společnosti na další vzdělávání .....                                                                                | 375        |
| Příležitosti a hrozby rozvoje ICT pro lidské zdroje a iniciativy EU v této oblasti .....                                                         | 375        |
| Informační a komunikační technologie jako nástroj dalšího vzdělávání .....                                                                       | 382        |
| <b>3. Flexibilita trhu práce .....</b>                                                                                                           | <b>385</b> |
| 3.1 Zahraniční zaměstnanost .....                                                                                                                | 385        |
| Příčiny migrace pracovní síly .....                                                                                                              | 385        |
| Vývoj počtu cizinců v ČR a jejich zaměstnanosti .....                                                                                            | 387        |
| Struktura zahraniční zaměstnanosti .....                                                                                                         | 389        |
| Vliv ekonomické situace na zahraniční zaměstnanost .....                                                                                         | 393        |
| Nelegální práce cizinců .....                                                                                                                    | 395        |
| 3.2 Flexibilní pracovní úvazky .....                                                                                                             | 397        |
| Částečné pracovní úvazky .....                                                                                                                   | 398        |
| Pracovní smlouvy na dobu určitou .....                                                                                                           | 403        |
| 3.3 Diferenciace mezd .....                                                                                                                      | 408        |
| Vybrané faktory ovlivňující mzdové rozdíly .....                                                                                                 | 408        |
| Mzdová diferenciace ve vazbě na dosaženou úroveň vzdělání v členských státech EU .....                                                           | 408        |
| Vývoj mzdové diferenciace ve vazbě na dosaženou úroveň vzdělání v ČR .....                                                                       | 412        |
| Mzdová diferenciace ve vazbě na dosaženou úroveň vzdělání a věk v ČR .....                                                                       | 414        |
| Mzdová diferenciace ve vazbě na zaměstnání .....                                                                                                 | 414        |
| Mzdy v technologicky a kvalifikačně náročných odvětvích .....                                                                                    | 416        |
| <b>4. Závěr .....</b>                                                                                                                            | <b>420</b> |
| <b>Statistická část .....</b>                                                                                                                    | <b>433</b> |
| <b>Metodika .....</b>                                                                                                                            | <b>433</b> |
| <b>Statistické ukazatele .....</b>                                                                                                               | <b>433</b> |
| Struktura populace 25–64 let podle nejvyššího dosaženého vzdělání .....                                                                          | 443        |
| Kvalita terciárního vzdělání z hlediska potřeb konkurenceschopné ekonomiky .....                                                                 | 443        |
| Flexibilita a adaptabilita lidí v ekonomice .....                                                                                                | 444        |
| Podíl osob ve věku 16–74 let s nízkou, střední a vysokou úrovní počítačových dovedností .....                                                    | 444        |
| Podíl osob ve věku 16–74 let využívajících internet na této věkové skupině obyvatelstva .....                                                    | 445        |
| Podíl osob ve věku 18–24 let s maximálně ukončeným základním vzděláním, které se dále nevzdělávají .....                                         | 445        |
| Podíl osob účastnících se terciárního vzdělávání .....                                                                                           | 446        |
| Podíl populace ve věku 25–64 let účastníci se vzdělávání .....                                                                                   | 446        |
| Rozsah vzdělávání zaměstnanců .....                                                                                                              | 447        |
| Průměrný počet vyučovaných cizích jazyků na studenta .....                                                                                       | 447        |
| Podíl populace ve věku 16–74 let účastníci se počítačových kurzů .....                                                                           | 448        |
| Příliv studentů z EU-27, ze zemí EHP a z kandidátských zemí jako % všech studentů .....                                                          | 448        |
| Studenti studující v jiné zemi EU27, EHP a v kandidátských zemích jako % všech studentů .....                                                    | 449        |
| Mobilita studentů terciárního vzdělávání v rámci EU-27, EHP a kandidátských zemí .....                                                           | 449        |
| Celkové výdaje na vzdělávací instituce na žáka/studenta .....                                                                                    | 450        |
| Podíl soukromých výdajů na vzdělávací instituce na HDP .....                                                                                     | 450        |
| Podíl veřejných výdajů na vzdělávání na HDP .....                                                                                                | 451        |
| Počet absolventů technických a přírodovědných disciplín na 1000 obyvatel ve věku 20–29 let .....                                                 | 451        |
| Podíl odborníků a technických pracovníků na celkové zaměstnanosti .....                                                                          | 452        |
| Podíl ICT zaměstnání na celkové zaměstnanosti .....                                                                                              | 452        |
| Podíl high-tech a medium-high-tech průmyslu na celkové zaměstnanosti .....                                                                       | 453        |
| Podíl terciárně vzdělaných v high-tech a medium-high-tech průmyslu .....                                                                         | 453        |
| Podíl kvalifikačně náročných profesí na zaměstnanosti v high-tech a medium-high-tech průmyslu .....                                              | 454        |
| Podíl znalostně náročných a high-tech služeb na celkové zaměstnanosti .....                                                                      | 454        |
| Podíl terciárně vzdělaných v high-tech službách .....                                                                                            | 455        |
| Podíl odborníků a technických pracovníků na celkové zaměstnanosti v high-tech službách .....                                                     | 455        |